

A szellemi pálya terhei és kockázatai
Biztos vagy benne, hogy ide akarsz belépni?

Nyilvántartanak –
nyilván tartanak tőled:
titkos feketelistákon a neved

*

Vörös posztó a Hatalom szemében:
megvadulva sokszor legázolja, megtiporja...

*

Naponként újra
ellenállni
a könnyű siker,
a Nagy Céda csábításainak...

*

Tábornokként
arról muszáj döntened,
melyik csapatod kell most
a biztos halálba küldened...

*

Tehetetlenül kell ismét végignézned:
a kezed között hal meg kis beteged...

*

Ki lehetsz téve
titkos vagy nyílt házkutatásnak,
magánéleted ellehetetlenítésének,
családi fészked bemocskolásának,
kézirataid elkobzásának, megsemmisítésének...

*

Ha a papi pályát választod,
tudnod kell kvázi üvegfalú házban élned...

*

Jó ügyekkel vagy könyvekkel házal,
de ők inkább a betörőt engednék be...

*

Hiába tudják: Michelangelo vagy
– annál inkább széklábakat kell faragnod...

*

Veled statuálnak példát,
hogy újságíró kollegáidat
szigorúbb öncenzúrára bírják rá...

*

Új numerus clausus léphet életbe
korlátozva diploma- és állásszerzésed...

*

Elsőgenerációs cigány értelmiségiként,
állandó bizonyítási kényszerben
helytállni a „szabad versenyben”...

*

Még egy csillagász Kepler is
gagy horoszkópok gyártására kényszerült...

*

Sok-sok meghívást kapsz távoli kis falvakba –
nehéz a visszautasítás, nehéz az időd védelme

*

Visszautasíthatatlan felkérést kapsz,
hogy verssel, poémával köszöntsd a Vezért...

*

Gyermekkorod áldoztad a balettért,
pályád a lábaddal együtt törik ketté

*

Vagy nem kap megrendelést
köztéri szoborra,
vagy még életében ledöntik...

*

Isten nagy embereként
téged a Sátán is
sokkal jobban,
és többször kísért!

*

Éltében leköpve-megvetve éhezett,
holta után bankárok licitálnak képeire...

*

Egy Pál apostol
szőnyegeket szőtt,
Spinoza üvegeket csiszolt,
Hamvas Béla raktáros volt –
Te mire számítasz?

*

A lelki szegény
és a szent együgyű
boldogsága adva van –
neked csak feladva,
fájó igazságok megtalálásán át...

*

Tehetetlenül kell nézned,
ahogy a tollaiddal ékeskedők
illegetik-billegetik magukat...

*

Sokszor fel-felébred benned
a gyötrő gyanakvás:
lehet, hogy csak egy kis epigon vagyok?

*

Nem könnyű magadban legyőzni
- hisz még mindenfelől táplálják is -
az autodidakták kisebbségérzését...

*

Neked kell bemenni
az oroszlanbarlangba,
s csak egy hangszert vihetsz magaddal...

*

Ha mindenki
szabadlábon levő bolondként bánik vele,
hogyan lehet meggátolni,
hogyan nem legyen tényleg azzá?

*

Félek,
hogyan nem szóltok rám:
a régi dicsőségemből szeretnék ma megélni...

*

Még egy
- a nem megalkuvásaitól hírhedt -
Arany János is azt írta:
pályám bére éget mint Nesszusz vére...

*

Sok húhó semmiért?
Erre a legnagyobb esélyed
éppenséggel a szellemi pályán van...

*

Sok terve megghiúsul,
sok kudarc éri,
s így hol magára, hol másra támad
s egyre jobban izolálódik...

*

Önként adod a véred,
de sem itt és most, sem később
ne várj viszonzást!

*

Az a püspök vagy,
aki befogadja az ex fegyencet,
akitől óvják, aki meglopja,
s ezt fejedre is olvassák...

*

Egy szórakozott prof
sok mindennek ki van téve:
például gondnokság alá is vehetik...?

*

Sokszor a hallgatásod a legtöbb,
amit tehetsz, pedig úgy üvöltenél már...

*

Kegyetlen versenyt futsz
a gyilkos kórral az ellenszerért:
s milyen, de milyen kevés eséllyel...

*

Saját ügyed istenre bízva
másokéért perelsz és ágálsz
az összes evilági fórum előtt...

*

A pápának hadserege,
neked meg pénzed sincs –
csak az igazságod van, ha van...

*

Amennyire biztos,
hogy gyereked éhes lesz,
olyannyira bizonytalan a gázsid...

*

Krakéler profi párbajozó köt beléd –
vagy kiállsz vagy oda a becsületed...
Vagy el kell menned belakott városodból...

*

Akkor is előre törsz, kúszol-mászol,
ha senki, de senki se követ, biztosít...

*

Egyik percben „mindenhatónak”,
a másikban „impotensnek” érzed magad –
és nem könnyű nap mint nap megélni
ezeket az önértékelési szélsőségeket...

*

Ha közszereplést vállalsz,
sok becsületsértéseknek
le kell peregnie rólad –
itt tényleg az a legény, aki állja...

*

Döntsd a tőkédt, ne siránkozz,
ne szisszenj minden kis szilánkhhoz...

*

Ha te vagy frontember,
akkor mosolyogva kell túrnöd

még a csápolók tapizását, fogdosását is...

*

Híres vagy, hogyha ezt akartad,
s hány hét a világ, te bolond...

*

Nem akartad,
de mégis „rajongóid” lettek –
elvárásokkal és üldözésükkel...

*

A margón magadra hagynak,
ha a középpontba kerülsz: előzőnlenek...

*

A szorgalmas hangyáktól megkapja
a muzsikus tücsöknek dukáló kioktatást...

*

Ő önként állt a katedrára,
míg diákjai tankötelesként ülnek vele szemben –
s e szembeülésből könnyen szembenállás alakul ki...

*

A rivaldafény,
a taps az éltető közege,
de mi lesz a kiöregedett bohóccal?

*

Fényképed könyvekben, plakátokon
Meggyalázások, „fekete mágia” szabad prédája...

*

A független értékbecsülő
se a vevőnek,
se az eladónak nem tehet eleget,
mindkettő rajta verheti el a port...

*

A vádlott mindig túl súlyosnak,
az ügyész túl enyhének érzi az ítéleted

*

Már a kereszten feszül,
de még gúnyolják:
istengyermekek mentsd magad!

*

Kódolva ugyan,
de a háziorvostól várnák
a lelki problémáik megoldását is...

*

Folyton döntened kell,
melyik család életébe
és mennyire – ne – avatkozz be

*

Minél komolyabban veszi a hivatását,
annál sűrűbben-jobbán kételkedik magában?

*

Magadra vess,
ha összebuherált tolókocsid
a BMW ellen lemarad a „szabad versenyen”...

*

Vagy a kitelepítésben senyved –
vagy a gaz górék előtt produkálja magát?

*

Saját keresztje mellett
egy darabig még másokét is cipeli
fel-fel a Kálvária dombra...

*

Olyan szigorú kritikát igényelsz,
hogy az már-már mazochizmust súrolja...

*

Ha legalább egy,
egyetlenegy értő befogadó lenne,
már nem vagy félkarú szellemóriás!

*

Az erotika
új költői nyelvén kísérletezik,
de csak a Dörmögő Dömötör,
vagy a Pajtás szerű újságokba írhat...

*

Lehetsz te egy Pege Aladár –
a Vígmátrózbán kell éjszaka vendéglátózni...

*

A túl sok gyónás, panasz
és Gulag visszaemlékezés
meghallgatásába, rögzítésébe is
megbetegedhet a lélek...

*

Oly korban él,
amikor a bölcselőket
feleslegesnek, sőt károsnak,
nemkívánatosnak tartják...

*

Pillanatonként
ötlenek fel a gondolatok,
amiket éppily gyorsan el is vetsz,
majd megbánod...

*

A papíron még alig valami olvasni érdemes,
de a papírkosarat egyfolytában üríteni kell...

*

Előbb gúzsba kötik,
majd táncra cukkolják:
most mutasd meg, mit tudsz!

*

Hiába nő idővel a rutinod,
ha ezzel nem fordított arányban
a lámpalázad is...

*

Úgy kell elvégezni iskolákat,
letenni vizsgákat,
hogy közben mégse mossák ki agyad...

*

Nappal szervezkedsz, adminisztrálsz,
éjszaka csillagászokodsz –
alvás helyett élénkítők?

*

Egy kócerájban
kell eszközeid összehuherálni
s nagy intézeteket kihívni
és magad mögé utasítani!

*

Szonettjeid ívre, kilóra mérik –
még jó, ha nem a hentes zsírpapírja lesz...

*

A csatában őt tolják előre,
győzelem után nevét is törlik a történelemből...

*

Kimeríthetetlen arzenállal demoralizálnak,
hátha sikerül elérniük: magadtól is feladod...

*

Ha egyik klikk székét sem foglalod el,
könnyen a pad alatt, két pad között találod magad...

*

Fütyülés és lehurrogás légkörében
mondod parlamenti „szűzbeszédet”...

*

A passzív diákok rád ásítognak –
az aktívabbak köpőcsővel becélozgatnak,
a még pofátlanabbak nyíltan inzultálnak....

*

Lehallgatják a hálósobád,
s még jó, ha nem az interneten szellőztetik ki...

*

Sok tudás, lelemény és bátorság kell
a Döbrögi uraságok elfenekeléséhez!

*

Még egy Hrabalnak se volt könnyű
tartósan elfogadni azt a helyzetet,
hogy „ingyenélő” - az asszony tartja el...

*

Amikor osztozkodik a cigánybanda,
És hiába járna mindenkinek: nem jut...

*

Sokáig maradsz „fiatal pályakezdő”,
amíg ki nem halnak a gerontokraták...

*

Más fix,
zsíros állami megrendelésre dolgozik,

te a labilis piacon
naponként küzdesz a fennmaradásért...

*

A mindenséggel méri magát:
egyre magasabb és magasabb csúcsot
kísérel először vagy másként megmászni...

*

Az ámokfutó gyilkost szabályosan üldözi,
míg az semmilyen eszköztől nem riad vissza...

*

Fertőtleníteni akarnád az ivóvizet –
a nép meg kútmérgezéssel vádol,
s akár meg is ölik az életmentőjüket!

*

Nagy dolog a törvény adta sajtószabadság,
de ezt újra és újra neked is ki kell harcolni...!

*

Beleremeg kezed és hangod
amilyen nagy felelősség százezrekhez szólni...

*

Önhibádon kívül vagy nincs munkád,
vagy gyilkos tempót diktál a határidő...

*

Minimum $8+4+5=17$ év
„diákmunka” után
se lakásod, se állásod, se hiteled...

*

Amíg mások pankrációzgatnak,
te élethalálharcban küzdő gladiátor vagy...

*

A rablógyilkos kárvallottjai
tömegben mégis inkább Jézust feszítik meg...

*

Nincs nyugodt légkör szellemi munkádhoz:
zaklatás, feljelentés, becitálás váltják egymást...

*

Hogy tehetséges diákokat menthess,
fogad szíva egy protekcióst is fel kell vened...

*

Ha teológiát akartál tanulni,
egy évvel tovább sorkatonáskodhattál,
végignézve: a többiek civilben hazamennek...

*

Ha nincs mellette
Sancho Panza, Balga stb.
fantaszta lesz,
ha ott van, a földhöz ragad?

*

Hol találsz egy olyan társat,
aki életed végéig hisz benned és ki is tart?
Enélkül meg szinte lehetetlen nagyot dobni...

*

A hazai pályán maradsz,
pedig jobb feltételekkel
„idegenlégióskodhatnál”...

*

Külföldön karrier csinált,
mégis hazajön hazát emelni,
de itt meg lehúzza a mocsár...

*

Még életében
„leleplező” könyvet ír róla
a szomszéd és a fűszeres segéd...

*

Kabátlopási ügyekbe kevernek –
a pedofilia vádból hátha rád ragad valami!

*

Még sírjában se lehet nyugtod:
ott is forog a szellemi hullarablók miatt...

*

Kik állnak majd a sírodnál
és kik mondják el, hogy ki voltál?

*

Még meg se haltál,
máris meghamisítják
vagy szétrabolják, széthordják
a teljes életműved...

*

A kiszámíthatatlanul hullámozó
kultúr- és tudománypolitika elszenvedője:
mire megszokná és alkalmazkodna,
már teljesen más a főirány...

*

Lennél mozgássérült gyerekek
mínuszból nullára felhozó konduktora?

*

Hogy szavai hitelt érdemeljenek,
a cigányövezet közepébe kell költöznie...

*

Hiába őstehetség
vagy későn érő típus:
kegyelemkettéseken múlhat
iskoláinak elvégzése...

*

Latinovits Zoltán sem végzett főiskolát,
mégis vagy épp ezért lett bolond és király...

*

Életfogytig elítélt nehéz fiúk börtönében
próbálsz ígét is hirdetni, megtérést prédikálni?

*

Korrupció ellen fellépő,
konceptiós perrel elítélt
zsaruként a börtönben...

*

Politikai fogoly,
akit a smaszerek mellett
a közbűntényesek is szívatnak...

*

Nemcsak elérni nehéz a magas szintet,
de hosszú távon azt meg is kell, kellene tartani...

*

Ha valamiben te vagy a legjobb,
mindenki téged akar megelőzni, legyőzni,
s nem mindig a fair play szabályait betartva...

*

Járni siralomházba vigaszt nyújtani:
lelki békét-megbocsátást katalizálni –
fel van adva a lecke!

*

Mikszáth „vén gazembere” vagy,
Akinek el kell viselnie a látszatot,
Hogy csalónak, sikkasztónak látják,
S nincs is módjában élő cáfolatra...

*

Álbarátok, pályatársak ölelgetnek,
A közeledbe férkőzve kifaggatnak,
Hogy kipuhatolják a gyenge pontjaidat,
Hogy majdan odadöfjék lándzsáikat...

*

Törheted a fejed, akrobatikáztathatod agyad:
a múltat igaz és hamis törmelékekből rekonstruálni.
A régésznek, a restaurátornak, a nyomozónak stb.
néhány töredékből kéne az egészet kitalálnia!

*

Olyanokkal kell vitatkoznod,
Akiknek az az elvük,
hogy neked nem lehet igazad,
Vagy presztízskérdést csinálnak ebből...

*

Amikor úgy kell felderíteni a tettest,
hogy maga az áldozat sem segít,
sőt szegyen vagy megfélemlítettség miatt
módszeresen gátolja a felderítést...

*

Ha már diákként túl sokat kérdezett,
tanárai alaposan megnehezíthetik ifjúkorát,
igyekeztek elvenni a kedvét és lehetőségét
az őket zavarba hozó kérdések feltételétől...

*

Sosem tudhatod meg,
hova futott volna ki a pályád,
ha szüleid-tanáraid felfedezik tehetséged,
s nem viszi el erőd, hogy kitörj a skatulyából...

*

Nem tehetted mást,
Mint hogy vállaltad a földalattiságot, a konspirációt,
De te sem hihetted komolyan,
Hogy ezen körülmények között lelked épen marad?!